

Zugliget Óvoda 1125 Budapest, Zalai út 2.

OM.: 034488

Iktatószám: K/316/2023
Budapest, 2023. szeptember 01.

ZUGLIGET ÓVODA

OM.: 034488

„HÉTKÖZNAPI VARÁZSLATOK” PEDAGÓGIAI PROGRAM

Helyi kiegészítő pedagógiai program az
Országos Köznevelési Minisztérium
által minősített Hétköznapi varázslatok
(Óvodai nevelés Freinet-elemekkel)
című programhoz

Budapest, 2023.

4.4.6.	Partnerkapcsolat kialakítása	17
4.4.7.	A közösség segítő erejére való támaszkodás.....	18
4.4.8.	Tevékenységek központú, sikerorientált tapasztalat- és ismeretnyújtás, felfedező ismeretszerzés, kísérletező tapogatózás módszerével	18
4.4.9.	Az egyéni fejlődési ütemet figyelembe vevő, önálló tevékenységválasztást biztosító képességfejlesztés	19
4.4.10.	Élmények feldolgozása szabad alkotásokban	19
4.5.	Az óvodai élet tevékenységformái	19
4.5.1.	A kísérletező, tapogatózás, felfedező ismeretszerzés.....	19
4.5.2.	Játék-munka, munka-játék	20
4.5.3.	Szabad alkotások	22
4.5.4.	A tevékenységekben megvalósuló tanulás	22
4.6.	A fejlesztés területei	23
4.6.1.	A mozgásos-manuális képességek fejlesztése és az egészséges életvitel szokásainak kialakítása	23
4.6.2.	Az intellektuális, szociális és etikai képességek fejlesztése, a külső és belső világ tevékeny megismerése.....	25
4.6.3.	Művészeti (kommunikáció, anyanyelv, mese-vers, ének-zene, énekes játék, gyermektánc, vizuális: rajzolás, festés, mintázás, kézimunka), esztétikai és önkifejezési képességek fejlesztése	27
5.	Az óvodai élet szerkezete, szervezeti keretei	29
5.1.	A csoportok kialakításának alapelvei, a csoportok szerkezete	29
5.2.	Célunk, hogy a gyermek óvodáskor végére testileg, lelkileg, szellemileg az iskolai életre megfelelően fejlett személyiség legyen.....	30
5.2.1.	Az iskolába lépő gyermek jellemzői:	30
5.3.	Hetirend	30
5.4.	Napirend	30
5.4.1.	Napirendi időtartamok:	31
5.4.2.	Beszélgetőkör	31
5.5.	Műhelyek szervezése	31
5.5.1.	Állandó műhelyek	31
5.5.2.	Időszakos műhelyek	32
5.6.	Az óvoda kapcsolatrendszere és a kapcsolattartás formái	33
5.7.	Tervezés, a csoportmunka elemzése, értékelése.....	33
5.7.1.	Tervezés	33
5.8.	A gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlettség állapotának mérése	35
5.9.	Ünnepek, hagyományok, rendezvények	35

1. A pedagógiai program jogszabályi háttere:

- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásáról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- A köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításai
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Nevelőtestületi határozatok

2. Az óvoda programja

Az óvodai nevelés országos alapprogramja alapján elkészült az OKI által minősített Hétköznapi varázslatok (óvodai nevelés Freinet-elemekkel) elnevezésű program átvétele a helyi (természeti és társadalmi) adottságok, lehetőségek és elvárások, valamint a kerületi oktatásfejlesztési irányelvek figyelembevételével, kiegészítve eddigi munkánk gyakorlati tapasztalataival.

A program megvalósításában tevékenyen részt vesz az óvoda minden dolgozója.

3.2. Az óvoda közvetlen természeti környezetéről és tárgyi felszereltségéről

3.2.1. A természeti környezetről:

Óvodánk, Buda egyik legszebb zöldövezeti részén épült, Zugligetben. A közvetlen környezet lehetővé teszi a természetközeli nevelést, a természettel szoros érzelmi viszony kialakítását, a természet szépségeiben való gyönyörködtetést. Rövid sétával elérhető távolságra vannak a Budai-hegység különböző pontjai, a Libegő alsó végállomása, a Harangvölgy, a Tündérszikla, az Erzsébet kilátó, rövid utazással elérhető a Sváb-hegy, a János-hegy, a Normafa és a Hűvösvölgy.

3.2.2. Az óvoda épületéről:

Az óvoda 1980-ban épült, melyben 6 csoportszoba (kb. 36 m²) 3 egységben (két-két összenyitható csoportszoba) található. Mindegyik egységhez egy-egy előtér, egységenként közös fürdőszoba és a folyosón kialakított öltözőrész tartozik. Kiszolgáló helyiségek (melegítő konyha, raktárak, irodák, öltöző, nevelői szoba, logopédiai szoba) biztosítják a feltételeket a gyerekek ellátásához.

Az 1998 szeptemberében készült tornaterem 2008 óta megújult feltételekkel áll a gyermekek rendelkezésére, optimális körülményeket nyújtva a mozgáshoz, a mozgásfejlesztéshez.

A 2011-ben telepített napelemek, 2014-ben az épület homlokzatának szigetelése, és a nyílászárók cseréje, valamint természetes fényű világító berendezések felszerelése korszerűbbé és környezetbaráttá tették intézményünket.

3.2.3. Az óvoda udvaráról:

Az óvoda udvara három nagy részre tagolódik. Minden udvarrészen homokozók, csúszdák, természetes alapanyagú mozgásfejlesztő-, és szerepjátékot motiváló játékszerek találhatók. A különböző labdajátékokhoz kosárlabdapalánk, focikapu, labdahálók állnak rendelkezésre.

A sziklakert és a „tanösvény” élővilágában a gyerekek közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek a természet változásairól, a természetben előforduló kölcsönhatásokról. A kerti munkára alkalmas területeken zöldségfélékkel, gyümölcs és fűszernövényekkel ismerkedhetnek, továbbá megfigyeléseket, kísérleteket végezhetnek a természetvédelemmel és az ember átalakító munkájával kapcsolatban. Mindhárom udvarrészen komposztáló, valamint szelektív hulladékgyűjtő működik.

Ez alól kivétel:

- tanköteles gyerekek köre, akiknek az aktív felkészítési időben (8-12-ig) szükséges az óvodai nevelésben részt venni,
- 12 és fél 3 közötti időszak, amikor az ebéd és a pihenés nyugodt körülményeit biztosítanunk kell a gyermekek számára.

A gazdasági helyzet változásai a szülők elfoglaltságában is megmutatkozik. A szülői ház megváltozott életmódja a gyerekek érzelmi életében is érzékelhető. Egyre több a csonka családban nevelkedő gyermek, ugyanakkor nő a több gyermeket nevelő családok száma is. Fentiek tudatában a szülőket, a gyermekek védelmében arra ösztönözzük, hogy egy-egy gyerek napi 8 óránál többet ne tartózkodjon az óvodában.

A szülők aktívan támogatják és segítik óvodánk törekvéseit, hatékony segítséget nyújtva bekapcsolódnak az óvoda életébe, közös programok szervezésébe, lebonyolításába.

A szülők kezdeményezésére jött létre a Zalai Óvoda Alapítvány, mely folyamatosan segíti az óvoda feltételrendszerének fejlesztését.

A gyermeklétszám alakulásáról: az Alapító Okiratnak megfelelően évek óta 150 gyermek fejlődésének feltételeit biztosítjuk, osztott, ill. részben osztott, szükség szerint vegyes (átlag 25 fős) csoportokban, az életkori megoszláshoz igazodva.

3.3.4. Személyi feltételekről:

Programunk sikeres megvalósításához az alábbi személyi feltételek szükségesek:

Pedagógusok:

<i>Pedagógusok száma</i>		<i>14 fő</i>
<i>ebből</i>	<i>óvodaigazgató</i>	<i>1</i>
	<i>óvodaigazgató - helyettes</i>	<i>1</i>
	<i>óvodapedagógus</i>	<i>11</i>
	<i>fejlesztőpedagógus</i>	<i>1</i>

Az óvodaigazgató összehangolja, irányítja, szervezi az óvodában folyó pedagógiai munkát. Diplomás óvodapedagógusok, és a fejlesztőpedagógus a letéteményese az óvoda hármas funkciója - óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő -, gyakorlati megvalósításának. A gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésének, valamint a csoportjában különböző szinteken működő közösségek kialakításának, fejlesztésének.

Az óvodapedagógusok munkáját szakképzett dajkák és *pedagógiai asszisztensek* segítik. Szorosan együttműködve segítik az egészséges életvitel szokásainak és szabályainak belsővé válását az életkori és egyéni fejlődési ütem figyelembevételével. Felelősek saját csoportjuk, a tálaló konyha, a külső helyiségek rendjéért, tisztaságáért.

A kertész, az udvari és az óvoda körüli munkák elvégzéséért felelős, és egyben elvégzi a kisebb, nem szakmunkát igénylő javításokat az udvaron és az épületben.

Az óvodatitkár segítséget nyújt abban, hogy az igazgató felelősséggel végezhesse munkáját. Valamennyi munkatárs folyamatos együttműködésével, összehangolt munkájával válik óvodánk befogadó szellemiségüvé, ahol az inkluzív nevelés megvalósulhat.

3.4. Pedagógiai törekvéseink

Eddig elvégzett tanfolyamok, továbbképzések, szakvizsgák:

tanfolyam megnevezése	részt vevő óvodapedagógusok száma
A zene szeretetére nevelés	1
"A külső világ tevékeny megismerése az óvodában az évszakok tükrében"	1
A mese szerepe az óvodás és kisiskoláskorú gyermekek személyiségfejlődésében...	1
Freinet pedagógia	2
Az óvodás gyermekek körében előforduló pszichés zavarok felismerés és korrekciója	1
Hatékony iskolát mindenkinek-, avagy integrált nevelés a gyakorlatban	1
Óvodapedagógusok felkészítése az SNI, BTM gyermekek integrált nevelésére	10
"Komplex és differenciált tehetségfejlesztés"	1
Út a médiaértékhöz a digitális világban	3
ECDL tanfolyam	2
SNI, BTM gyermekek integrált nevelése	11
"Egyéni fejlesztési terv készítése BTMN gyermekek számára"	11
Számítógép-kezelés, internethasználat	3

- *biztosított a szabad játék, a szabad tevékenységválasztás,*
- *a tevékenységeket az alkotás örömeinek megéreztetésével úgy szervezik meg, hogy azokat a gyerekek játékként éljék meg,*
- *fontos az egészséges életmódra nevelés feltételeinek megteremtése, az egészséges életvitel szokásainak alakítása,*
- *sok tevékenységet szerveznek a szabadban, sokat kirándulnak a természetben,*
- *feladat a környezettudatos magatartás alakítása, és*
- *az egymás iránti tiszteletre és megbecsülésre nevelés,*
- *fontos*
 - *a néphagyományok megismertetése,*
 - *a népmese megszerettetése,*
 - *a zenei nevelés,*
 - *a kreativitás kibontakoztatása,*
 - *a szabad önkifejezés beszédben, mozgásban, zenében,*
 - *a nyitottság ön- és továbbképzésre.*

4.1.1. Az óvoda helyi nevelési értékei, melyek segítik nevelési céljaink megvalósítását

- középpontban a gyermek áll,
- a szabad játék elsődlegessége,
- a nevelő partnersége,
- tevékenységek folyamatos biztosításával történő személyiségfejlesztés,
- természetes és természetközeli nevelés,
- középpontban van a valódi cselekedtetés, a játék, az egyéni tapasztaltatás, a felfedező ismeretszerzés,
- egyéni ütemben történő fejlesztés,
- alkalmazkodás a változó gazdasági, társadalmi körülményekhez,
- a szülőkkel kialakult jó kapcsolat,
- a „szülős” beszoktatás,
- közös tervezés,
- sok közös program, hétvégi kirándulások,
- az ünnepekhez kapcsolódó játszóházak és munkadélutánok, palacsintás délutánok, a szülők zenei előadásai, ovizáró kerti mulatság,
- nyitottság,
- az évente legalább 2 alkalommal megjelenő oviújság.

4.2. Feladataink

Az intézmény ellátja az olyan ép értelmű sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését, akik a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján:

- **beszéd fogyatékos gyermek,**
- **egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermek,**
- **autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek.**
- érzelmi biztonságot nyújtó családi légkör megteremtése, ahol minden gyermek jól érzi magát,
- egyenlő esély biztosításával, egyformán magas színvonalú és szeretetteljes neveléssel minden gyermeket egyéni érdeklődése és adottságai figyelembevételével eljuttatni

Helyi lehetőségekre támaszkodó, az életkori sajátosságokhoz igazodó életközeli értékközvetítés biztosításával.	A társadalmi és népi hagyományokon alapuló ünnepek megismertetésével, érzelmi átélés biztosítása a helyi lehetőségek figyelembevételével (hagyományok, magyar nyelv és kultúra ápolása).
Élményeken alapuló szabad önkifejezés, alkotó képesség fejlesztése a különböző művészeti területeken (mozgás, zene, képző- és iparművészeti, kert és a konyhaművészet).	A kommunikációs, metakommunikációs képességek fejlesztésével <i>(a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő fogalomhasználat, mintaértékű kommunikáció az óvoda minden alkalmazottja felől).</i>
Esztétikai érzelmek megalapozása (fogékonyság, elfogadás, véleménynyilvánítás stb.)	A kifejezőképesség fejlesztése a szabad önkifejezés lehetőségeinek biztosításával a különböző művészeti területeken <i>(kommunikáció, mozgás, zene, ének, vizuális nevelés stb.)</i>

Módszerek, eszközök

Freinet-technikák

4.2.2. Várható eredmény

- nyugodt, kiegyensúlyozott, érdeklődő, nyitott, *kreatív*, testileg, lelkileg, szellemileg az életkornak megfelelően fejlett gyermeki személyiség.

4.3. Az óvodai nevelés kiemelt elvei és érvényesülésük feltételei óvodánkban

4.3.1. A gyermek jogainak tiszteletben tartása

- fejlesztő, ingerekben, élményekben gazdag, szükségleteket kielégítő, tevékenységeket motiváló esztétikus környezet kialakításával (harmonikus színvilág, természetes alapanyagú bútorok, kiegészítők, alapanyagok használatával),
- érzelmi biztonságot, nyugalmat, befogadást, elfogadást, megértést sugárzó légkör biztosításával,
- egyéni tapasztalatokat, érdeklődést, ismereteket, képességeket figyelembe vevő tevékenységek szervezésével, egyénileg vagy kiscsoportosan végezhető feladatok biztosításával, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztésének figyelembevételével,
- *a gyerekek más forrásból szerzett ismereteinek, tapasztalatainak felhasználásával, annak tiszteletben tartásával,*
- az elkészült gyermeki alkotások alapján egyéni képességeket és fejlődést figyelembe vevő értékeléssel,
- *a gyermekek megfigyelési, mérési, értékelési eredményeinek tapintatos kezelésével, a gyermekek további fejlesztése,*

- ismeretterjesztő könyvek, albumok,
- CD-k, lemezek, kazetták, DVD-k
- diáképek, filmek, videofelvételek, stb.
- kiállítások, múzeumlátogatások;
- különböző munkahelyeken történő látogatásokkal,
- beszélgetésekkel, közös játékokkal, együttes tevékenységekkel, meghívott vendégekkel,
- egy témához, egy-egy művészeti területhez kapcsolódó albumok, tablók, leporellók összeállítása a gyerekek aktív részvételével, ill. alkotásaival,
- egy-egy témakörhöz „kiállítások” szervezése a gyerekek gyűjtő- és alkotómunkájának felhasználásával,
- a kommunikációs technikák rendszeres alkalmazásával (pl. csoportkiadványok, újságok, levelezés társ csoportokkal).

4.4. Nyitottság

4.4.1. A pedagógiai rendszer nyitottsága:

- képzés és önképzés különböző formáin való részvétel, a tapasztalatok, tanultak átadása, azok beépítése a pedagógiai munkába az alapelvek figyelembevételével,
- a könyvtár, videofilm-, kazetta- és lemeztár folyamatos bővítésével,
- a témakörökhöz kapcsolódva „ötlettár” összeállítása és folyamatos bővítése a gyerekek és az óvodapedagógusok ötletei és tapasztalatai alapján,
- munkakártyák készítése a gyerekek aktív részvételével.

4.4.2. Az óvoda és a csoportélet nyitottsága:

Csoportok közötti, ill. más óvodákban működő csoportokkal történő kapcsolattartás:

- levelezés, csomagküldés, újság-összeállítás,
- séták, kirándulások,
- ünnepekre készülés, ünnepek,
- vendégeskedés, közös játékok szervezése,
- közös „előadások” szervezése (gyermektánc-, mese előadása, bábszínház, kiállítás),
- ismerkedés egymás munkáival (pl. könyvkészítés, illusztrálás, újság-összeállítás stb.),
- vendégek, előadók meghívása.

4.4.3. Szülőkkel való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás:

- ismerkedés az óvodával (pl. bemutatkozó levél, újság összeállítása, elküldése, „teadélután”, játszóház megszervezése, kertrendezés, sportvetélkedő, stb.),
- szülőkkel történő közös beszoktatás, a szülők és gyerekek igényeit figyelembe véve.

4.4.4. Folyamatos kapcsolattartás:

- szülői értekezletek, fogadó órák, családlátogatások,
- óvodán belüli és kívüli közös programok,
- óvoda vagy csoportújság összeállítása során évente legalább 2 alkalommal az ünnepekhez kapcsolódva.

Ezek a fórumok a szülők számára alkalmat teremtenek a gyerekekkel, a gyerekek nevelésével kapcsolatos információ és tapasztalatszerzésre, kérdések megbeszélésére, valamint az intervenciók gyakorlat megvalósítására (segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásai).

A fogadó órák jó alkalmak a szülők folyamatos tájékoztatására gyermekük fejlettségéről készített megfigyelési, mérési, értékelési eredmények megismertetésére, a gyermekek érdekeit támogató elvárások, tennivalók megbeszélésére.

A társintézményekkel:

- közös értékelés

4.4.7. A közösség segítő erejére való támaszkodás

- beszélgetőkör megszervezésével, (egymásra figyelés, egymás meghallgatása, *egymás elfogadása*, viselkedési szokások alakítása, *egymás tiszteletére nevelés*),
- közös tervezéssel (egyéni ötletek meghallgatása, elfogadása, együttműködés lehetőségeinek kiaknázása, képzelet, fantázia működésének elősegítése),
- kiscsoportokban végezhető tevékenységek biztosításával (önállóság, önfegyelem, baráti kapcsolatok támogatása, *egymás munkájának megbecsülése*),
- munkamegosztást igénylő feladatok biztosításával (felelősségvállalás, összetartás, segítségnyújtás *egymásnak, a kisebbeknek, rászorulóknak, gyengébbeknek*, egymás ötleteinek elfogadása, kitartás, feladattudat alakítása),
- együttműködést igénylő játékok, versenyjátékok, munkák feltételeinek biztosításával (együttélés, együttműködés szabályainak kialakítása, különbözőségeket elfogadó szemlélet kialakítása, *előítélet-mentességre nevelés*),
- közösen kialakított – az óvodára vagy csoportra jellemző - ünnepekkel, hagyományokkal (együttérzés, egymásnak örülni tudás érzése, érzelmek kifejezése, figyelmesség képességének alakítása, különbözőségek elfogadása, megértése, mások meghallgatása, tolerálása) szervezésével, megtartásával.

További feltételek:

- *az adott gyermekközösség alakításában épít a közösségfejlesztés folyamatára, a csoport tagjainak egyéni és csoportos szükségleteire, sajátosságaira,*
- *szakszerűen és eredményesen alkalmazza a konfliktusok megelőzésének és kezelésének módszereit,*
- *ösztönzi a gyermekeket az egymás közötti véleménycserére, kommunikációs képességeiket erősítve fejleszti bennük az érvelési kultúrát,*
- *közösség iránti szerepvállalást erősítő pedagógiai helyzeteket teremt,*
- *figyelembe veszi, és értékként közvetíti a gyermekek eltérő kulturális, társadalmi háttéréből adódó sajátosságait,*
- *gyermekek életkorából következő fejlődés-lélektani jellemzőire épít.*

4.4.8. Tevékenységek központú, sikerélmény orientált tapasztalat- és ismeretnyújtás, felfedező ismeretszerzés, kísérletező tapogatódzás módszerével

- önálló tevékenységválasztás biztosításával,
- tervek, projektek gyerekekkel történő összeállításával,
- egyéni és kiscsoportos kísérletezés a kutatás feltételeinek biztosításával,

- segíteni kell az önálló próbálkozásokat és az önálló következtetések, felfedezések megfogalmazását,
- a gyerekek más forrásból szerzett ismereteit, tapasztalatait.

Feltételek biztosítása:

- élmény, eszköz, hely, idő,
- önálló tevékenységválasztás,
- kísérletezés, kutatás, felfedezés feltételeinek biztosítása,
- spontán lehetőségek kiaknázása és direkt problémaszituációk teremtése,
- megfelelő minta a magatartási és viselkedési szokások alakítására,
- egyéni megoldások pozitív értékelése,
- egyéni kezdeményezések, ötletadás.

Eredmény: a gyerekek képességeinek fejlődése, tapasztalatainak bővülése, rendezettsége.

4.5.2. Játék-munka, munka-játék

Játék, szabad játék

Az óvodáskorú gyermek belső szükségleteiből fakadó alapvető tevékenység és egyben alapja a fejlődésnek, mert biztosítja az új ismeretek gyakorlati kipróbálásának feltételeit. Tartalma a gyereket körülvevő valóság. A játék a gyermek autonóm, öncélú, önindított, örömet jelentő tevékenysége, önérvényesítő magatartása, mellyel egyensúlyt teremt önmaga és környezete között. A játék, kísérletezés. A gyermek kísérletezik ötleteivel, gondolataival, tárgyakkal, önmagával és társaival. Játék közben tapasztalatokat gyűjt, kielégíti a fejlődést elősegítő legfontosabb szükségleteit, kíváncsiságát.

Emberalakító, komplex tevékenység, élmény és tapasztalatforrás, egyben jó lehetőség az élmények feldolgozására is.

Segíti az én-tudat és a szocializáció fejlődését, önismeretet fejleszt, tanulási lehetőséget biztosít. A játék az összes lehetőség közül leginkább biztosítja az óvodáskorú gyermek harmonikus fejlődését.

„A játék spontán, önmagáért való, mindig örömteli, nincs célja, de van eredménye. A játék minden más pszichikus funkció fejlődésével összefügg, ezért meglétét folyamatosan biztosítani kell, ugyanakkor - mert nem tervezhető előre pontosan - irányítása többnyire indirekt. A játék, mint cselekvés teljesen egyedi, a személyiség pillanatnyi állapotát és szintjét tükrözi.” (Bakonyi Anna)

Az óvodapedagógus szerepe a játékban:

- játszótárs, modell,
- segítségnyújtás,
- pozitív visszajelzések,
- esetenként kezdeményezés.

Gyermekek, illetve óvodapedagógusok által kezdeményezhető játékfajták:

- különböző gyakorló játékok (érzékelő, észlelő, mozgásos játékok tárgyakkal, anyagokkal stb.),
- szimbolikus játékok (szerepjátékok, képzeletjátékok),
- szabályjátékok (értelmi képességeket fejlesztő, mozgásos játékok),
- konstrukciós építő és szerelő játékok,
- barkácsolás, dramatizálás, bábozás,
- anyanyelvi játékok.

Feltételek biztosítása:

- biztonságos, balesetmentes hely, megfelelő idő, jó minőségű, a gyerekek életkorához igazodó szerszámok, eszközök, alapanyagok,
- környezetbarát anyagok, eszközök használata,
- újrahasznosítás lehetőségeinek kihasználása (papír, háztartási hulladékok, „újrapapír” készítése, stb.),
- szülőkkel közös kertrendezés, a közös munka öröme,
- a környezetszennyezés lehetőségeinek kiszűrése, (pl. közlekedés szokásainak alakításával, újrahasznosítással, szemétyűjtéssel, stb.),
- szelektív hulladékgyűjtés,
- ismerkedés különböző munkafolyamatokkal (gyár-, üzem-, műhelylátogatások, meghívott vendégek előadásai),
- ismerkedés ipari és népművészeti alkotásokkal, népi kismesterségekkel, foglalkozásokkal,
- videofilm, diafilm, DVD, fényképtár összeállítása egy-egy szakmáról, munkafolyamatokról,
- munkakártyák készítése az önálló munkavégzéshez,
- ötlettárak készítése.

4.5.3. Szabad alkotások

A szabad alkotások biztosítják azt, hogy a gyerekek káros következmények nélkül kipróbálhassák, megismerhessék önmagukat, és ezzel segítsék reális önképük kialakulását. Lehetőséget biztosítanak ahhoz, hogy a gyerekek megérezzék, mennyire fontos egyéni tapasztalatuk, véleményük, és ráébredjenek, hogy ugyanaz a dolog mindenkiben más és más nyomot hagy. Ezzel segítik a tolerancia fejlődését, a különbözőségek elfogadását, megértését. Megalapozzák a külső ingerek belsővé válását, lehetőséget biztosítanak a pozitív és negatív élmények feldolgozásához. Elősegítik az erkölcsi fogalmak, a különböző magatartásformák alakítását, ill. a gyerekek érzelmi-, esztétikai-, valamint értelmi képességeinek fejlődését. Ez az alapja a nyugodt, kiegyensúlyozott, harmonikus önfejlődésnek.

Feltételek biztosítása:

- élmények,
- hely, idő, eszköz, alapanyag, követendő modell,
- az elkészült munkák bemutatásának lehetőségei (újság, kiadvány, könyv, kiállítás, stb.).

4.5.4. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tudatos tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése, a tapasztalatok bővítése és az értékközvetítés minden esetben, tevékenységekben, a gyermek aktív és egyre tudatosabb részvételével történik.

Az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságaiból adódik, hogy személyisége a leginkább kipróbálható, elvégezhető tevékenységeken keresztül fejlődik. Ebben az életkorban megismerni, felfedezni, játszani, dolgozni, tanulni és alkotni ugyanazt jelenti. A belső szükségletek által motivált cselekvések sikeres végrehajtása örömet szerez, és további

Fizikai fejlődés feltételei:

- a fejlődést elősegítő életritmus kialakítása (rugalmas hetirend),
- az időjárásnak megfelelő, réteges öltözködésre nevelés, *segítségnyújtás életkori sajátosságok és egyéni fejlettség szerint,*
- vitaminokban, tápanyagokban, nyomelemekben gazdag, változatos étkezés, gyümölcs és zöldségnap helyének kialakítása, hetirendben való rögzítése,
- *folyadék fogyasztásához megfelelő feltételek biztosítása csoportszobában, udvaron, kirándulások alkalmával,*
- testápolás (kézmosás, zsebkendő használat, fogmosás) feltételeinek megteremtése, segítségnyújtás az egyéni fejlettség figyelembevételével,
- a gyermek egyéni igényeihez alkalmazkodó pihenési idő (min. másfél óra) *biztosítása a folyamatosság megteremtésével a másik zavarása nélkül,*
- feltöltődésre alkalmas körülmények megteremtése (pl.: kuckókba való elvonulás lehetősége, könyvnézegetés, csendes játék),
- az időjáráshoz alkalmazkodva, a helyi adottságok maximális kihasználásával a levegőn való tartózkodás (naponta min. 3 óra),
- a levegő, a víz, a napfény jótékony hatásainak kihasználása megfelelő feltételek biztosítása mellett,
- az átjárható udvarrészekben különböző tevékenységek feltételeinek biztosítása, gyermek és óvodapedagógus kezdeményezései alapján az egészség megóvása érdekében,
- séták, kirándulások rendszeres szervezése a hetirendben rögzített napokon, *„járgánynapok” beiktatása az udvaron, együttműködve szülőkkel és a többi csoporttal.*

Mozgásfejlesztés:

- minden nap a szabad mozgás feltételeinek biztosítása és továbbfejlesztése a mozgásos tevékenységek, egészségfejlesztő testmozgások érdekében - az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve - a csoportszobában, a tornateremben és az udvaron,
- rendszeres, egészségfejlesztő testmozgás szervezése, amely tervezett, tudatos, célirányos, egyénre szabott, a fokozatosság elvét figyelembe vevő mozgásos játékok és feladatok sora, melyek segítik a pszicho-motoros készségek és képességek formálását,
- sporttevékenységek feltételeinek megteremtése (pl.: úszás, korcsolyázás, labdajátékok szülői igény szerint az aktív nevelési időn túl),
- testi (kondicionális) képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség), koordinációs képességek (egyensúly, térbeli tájékozódás) fejlesztése a spontán helyzetekből kiinduló kezdeményezésekkel a mindennapok folyamán,
- természetes mozgások fejlesztése a mindennapok során, bent és a szabadban egyaránt,
- változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló irányított, szervezett mozgásfejlesztés keretében heti egy, ill. két alkalommal tematikusan felépített módon *(prevenciós jelleggel tartásjavító és lábboltozatot erősítő torna beépítésével),* amelynek ideje a napirendben rögzített,
- napi kb. 30-40 perc intenzív, kötött formában történő mozgás a játékoság elvének és az egyéni szükségletek, képességek figyelembevételével, lehetőség szerint szabad levegőn történő szervezéssel,

Az ember és a társadalom kapcsolatának megismerése:

- közvetlen társas környezet megismerése (hagyományok, néphagyományok, - melyek segítik a szülőföldhöz kötődést, a múlt tiszteletének, megbecsülésének alakítását-, szokások, illemszabályok megismertetését, belsővé válását),
- ismerkedés emberi alkotásokkal (művészeti alkotások, műtárgyak, használati eszközök, technológiák, technikák, településfajták, életmód stb.),
- ismerkedés különböző népcsoportok, nemzetiségek, országok, földrészek, életmódjával, szokásaival, hagyományaival, művészetével (*migráns gyerekek, más anyanyelvű gyerekek*),
- kommunikációs technikák alkalmazása,
- szociális képességek fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítása.

Szociális képességek listája

Környezeti viselkedések	Személyközi viselkedések	Önmagunkkal szembeni viselkedés	Feladatokhoz való hozzáállás
• környezet megóvása • környezettudatos magatartás • takarékoság • újrahasznosítás • étkezési szokások (életkori sajátosságoknak és egyéni fejlettségnek megfelelően kínálás módja, ételszedés szokásai, evőeszközök használata, szalvétahasználat, stb.) • közlekedési szabályok.	• Konfliktuskezelés és • Igazságosság • Barátságosság • Igazmondás • Figyelemfelkeltés és • egymás üdvözlése • segítségnyújtás másoknak • együttérzés, önzetlenség, figyelmesség • különbözőségek elfogadása, megértése • mások meghallgatása • egymás iránti tisztelet • megbecsülés • viselkedés társalgás közben	• következmények elfogadása • önállóság, önfegyelem • etikus magatartás • érzelmek kifejezése • pozitív attitűdök erősítése • felelősségvállalás • tolerancia • kudarctűrés	• megbeszélés • vita • kérdésfeltevés és válaszadás • figyelem • kitartás, feladat- és szabálytudat (szokásrend együttes alakítása)

(mondókák, csúfolódók, találós kérdések, nyelvtörők, versek, mesék, történetek, meseregények, stb.),

- a játékos mozgással történő mondókázás, verselés, mesélés egyben az érzelmi biztonság és az anyanyelvi nevelés segítői,
- megfelelő hely (kuckó kialakítása), idő és eszközök biztosítása (képeskönyvek, verses meséskönyvek, bábok stb.),
- meghitt, nyugodt hangulat megteremtése a csoport által, csoportra jellemző „ritusok”, hagyományok kialakításával,
- beszélgetések megszervezése, kommunikációs lehetőségek biztosítása meghívott vendégekkel, előadókkal,
- logopédus munkájának segítése, a beszédhibák korrigálásához, az együttműködés fejlesztése (pl. közös gyűjtemény összeállítása, mely irodalmi alkotásokat, anyanyelvi játékokat, gyakorlatokat, feladatlapokat tartalmaz egy-egy gyakori beszédhibával, beszédtechnikával vagy egy-egy gyerek fejlesztésével kapcsolatban, és alkalmazkodik a csoportban feldolgozandó témakörhöz.

A kommunikációs, metakommunikációs képességek fejlesztése elősegíti a kapcsolatteremtést, ezek által a gyerek képes kifejezni, mások által is érthető módon közvetíteni sajátos belső világát, érzelmeit, gondolatait. Ezen képességek köre elengedhetetlen feltétele a beilleszkedésnek és a társakkal való együttműködésnek.

Zenei képességek fejlesztésének feltételei:

- a csoportszobák és a közvetlen környezet adta lehetőségek kiaknázása:
 - a felszerelt zenesarok, melyben megtalálhatóak a ritmus és dallamjátszó hangszerek, alapanyagok hangszerkészítéshez, magnó kazetták a zenei képességek fejlesztéséhez,
 - a tornaterem és az udvar tág teret biztosít a körjátékokhoz, népi játékokhoz, tánchoz, szabad mozgáshoz,
 - a séták, kirándulások alkalmat teremtenek a természet hangjainak, zörejeinek közvetlen megfigyelésére, reprodukálására,
 - gyűjtemények felhasználása (pl. kövek, kavicsok, botok, fa, fém, üveg, nád, termények, termések, stb.), saját és a társ testének felhasználása zajkeltéshez, ritmusjátékokhoz,
- elérhető helyen lévő szabadon választott eszközök biztosítása, barkácsoláshoz, hangszerkészítéshez, zenei ötletek, szabad alkotások, mozgások, játékok megvalósításához,
- magyar és nemzetiségi népzenei és műzenei alkotások, ölbeli játékok, gyermekjátékok, népi gyermekjátékok, táncok, mondókák, énekek, igényesen válogatott, klasszikus és kortárs alkotások megismertetése, melyek biztosítják a hangzó világ élményeinek összekapcsolódását a mozgás örömeivel,
- a nap folyamán adódó spontán helyzetek kiaknázása a zenei képességek tudatos fejlesztéséhez,
- hetente egy vagy két alkalommal az óvodapedagógus által tudatosan előre megtervezett tevékenységek meghatározott napon történő kezdeményezése az adott témakörhöz kapcsolódóan.

- A szülők oldaláról:
 - pedagógiai program elfogadása,
 - aktív részvétel az óvoda életének változatosabbá tételében,
 - kritikus, ötletadó és segítő részvétel a program továbbfejlesztésében,
 - házirend ismerete és betartása.

5.2. Célunk, hogy a gyermek óvodáskor végére testileg, lelkileg, szellemileg az iskolai életre megfelelően fejlett személyiség legyen.

Programunk komplex módon segíti a gyermeki személyiség fejlődését. A különböző hátrányokkal küzdő gyerekek esetében a hátrányok leküzdésének segítségét nyitott nevelési rendszerünk, módszereink komplex alkalmazása, a tolerancia és empátia megléte teszi lehetővé. Szakemberek segítségével igénybevételeivel, korrekcióval segítjük a megfelelő fejlettségi szint elérését. A gyermekek fejlődéséről folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket, hivatkozva a mindenkor érvényes jogszabályi háttérre. Jelenleg a Nkt. 45. § (2), mely szerint a gyermek - belső érése, a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeként -, ha eléri az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget, abban a naptári évben, amelynek augusztus 31. napjáig hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik.

5.2.1. Az iskolába lépő gyermek jellemzői:

- rendelkezik megfelelő ismerettel önmagáról és szűkebb környezetéről,
- alapszinten ismeri a természetben fellelhető ok-okozati összefüggéseket (matematikai és környezetismereti),
- szociálisan képes az együttműködésre, kapcsolatteremtésre társaival és a felnőttekkel,
- érthetően, folyamatosan kommunikál,
- megjelenik a szándékos bevetés és felidézés,
- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni,
- képes a feladatok megértésére, feladatartásra, feladatok eredményes elvégzésére,
- kitartó, megfelelő munkatempó, önállóság és önfegyelem jellemzi.

5.3. Hetirend

A csoportban dolgozó óvodapedagógusok által összeállított hetirendnek tartalmaznia kell:

- a hét különböző napjainak kiemelt műveltségi, ill. a középpontba helyezett képességfejlesztési területeit az élménynyújtás és az átélt élmények feldolgozásának lehetőségeit,
- a kötelező *mozgásfejlesztés* helyét.

5.4. Napirend

A csoportban dolgozó óvodapedagógusok által összeállított és a csoportba járó gyerekekkel megbeszéltek napirendnek biztosítania kell:

- az egészséges életritmus kialakításához és a fejlődéshez elengedhetetlenül szükséges időkereteket:
 - játékhöz, szabad játékhöz, játékban történő fejlesztésekhez, kezdeményezésekhez,
 - étkezéshez, testápoláshoz, öltözködéshez,
 - pihenéshez, szabadban, és a tornateremben töltött mozgáshoz,

Tartalma: kirándulások, séták, látogatások megfigyelések, természeti-társadalmi jelenségek tanulmányozása, kísérletek, kiselőadások, ismeret-feldolgozás szabad alkotásokban, könyvnezegetés, tablókészítés, játékok, feladatlapok, munkakártyák, érzékelő és mozgásos versenyjátékok, társadalmi együttélés illemszabályai, sütés, főzés, tartósítási eljárások, kerti munkák, állat és növénygondozás, szűkebb és tágabb természeti - emberi - tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyai, stb.

2. **„Mozdulat”** (mozgás, mozgásfejlesztés és testnevelés)

Tartalma: kötelező testnevelés, mozgásos, énekes játékok, versenyjátékok, szabad mozgás, szabad mozgás zenére, sportokkal való ismerkedés, stb.

3. **„Mese-mese-mátka, Teátrum, Én, Te, Ő = mi”** (irodalom, dramatikus játékok, színházi technikák, ön-, társ- társadalomismeret)

Tartalma: ismerkedés irodalmi alkotásokkal (mondókák, mesék, versek, találós kérdések), szabad szövegek, improvizációk, kommunikációs technikák és kommunikációs, metakommunikációs anyanyelvi játékok, dramatizálás, bábozás, improvizálás, báb, jelmez és díszletkészítés, színházlátogatás, önkifejezés, fejlesztőjátékok, illemszabályok, társas együttélés szabályai, kapcsolatteremtő, és kapcsolatmegtartó játékok, önismereti játékok, magatartást fejlesztő dramatikus játékok, ön és társismeret, stb.)

4. **„Zene-bona”** (ének-zene, énekes játék, gyermektánc)

Tartalma: környezet hangjai, ölbéli játékok, népi gyermekjátékok, énekes játékok, körjátékok, magyar és más népek dalai, ismerkedés klasszikus és kortárs művészeti alkotásokkal, hangszerekkel, hangszeres játékok, hangszerkészítés, improvizáció, zenehallgatás, képességfejlesztő játékok, koncertlátogatás, stb.

5. **„Szín-kép-forma”** (ábrázolás, kézművesség, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka)

Tartalma: szabad alkotások, illusztrálások, barkácsolás, játékkészítés, ismerkedés művészeti alkotásokkal, kézműves technikákkal, kismesterségekkel stb.

5.5.2. Időszakos műhelyek

Az állandó műhelyek mellett az aktualitásoknak, ünnepeknek a gyerekek érdeklődésének megfelelően egyéb, időszakos műhelyek feltételeit is kialakítjuk, biztosítjuk.

A műhelyekben az óvodapedagógusok által tudatosan tervezett tevékenységek a gyerekek részéről szabadon választhatók, kivéve a mozdulat műhelyben heti egy-két alkalommal kötött formában szervezett *mozgásfejlesztés*.

A műhelymunkákban történő egyéni és kiscsoportos tudatos, tervszerű, fejlesztő, párhuzamosan felkínált tevékenységek biztosítják, hogy az óvodai élet végére a gyerekek elérhessék az alap programban megfogalmazott iskolai élethez szükséges fizikai, pszichikai, és intellektuális fejlettséget. Amennyiben egy-egy gyermek esetében szükséges a fejlődés elősegítéséhez, felzárkóztatásához, szakemberek segítségét kérjük (együttműködés

➤ értékközvetítési tartalmakat,

- napi tervek összeállítása, mely a napi tevékenységek felsorolásával a *gyerekek ötleteinek beépítésével készül, és tartalmazza a felhasznált eszközöket, anyagokat (változatos, egymást kiegészítő és egymással komplex kapcsolatban lévő, párhuzamosan végezhető tevékenységeket),*
- egyéni fejlesztési terv készítése minden gyerekre évente minimum kétszer;

A pedagógiai folyamatok elemeinek komplex módon történő érvényesítéséhez figyelembe kell venni:

- *a megfelelő tartalmat, melyek értékelése folyamatos (reflexió)*
- *a gyerekek előzetes tudását,*
- *a gyerekek életkori és egyéni sajátosságait (differenciált feladatok, tevékenységek, elvárások)*
- *a motivációt, és a motiváltság fenntartását (tudatosan megválasztott változatos módszerekkel, eszközökkel, élményszerzési lehetőségek megteremtésével, megfelelő munkaformákkal),*
- *a környezeti adottságokat (természeti, tárgyi, társadalmi környezet)*

A teljes pedagógiai folyamat követhető a tevékenységi tervben, a csoportnaplókban, valamint a gyermeki produktumokban.

A csoportnapló tartalmazza:

- *a gyermekek nevét és óvodai jelét,*
- *a fiúk és lányok számának összesített adatait, ezen belül megadva a három év alatti, a három-négyéves, a négy-ötéves, az öt-hatéves a hat-hétéves gyermekek számát, a sajátos nevelési igényű gyermekek számát, továbbá azon gyermekek számát, akik bölcsődések voltak,*
- *a nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét,*
- *a napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket,*
- *a hetente ismétlődő közös tevékenységeket tartalmazó hetirendet napi bontásban,*
- *nevelési éven belüli időszakonként a nevelési feladatokat, szervezési feladatokat,*
- *a tervezett programokat és azok időpontjait,*
- *a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek, foglalkozások keretében az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységi formák tartalmi elemeit,*
- *az értékeléseket,*
- *a hivatalos csoportlátogatásokat,*
- *a feljegyzést a csoport életéről.*

C. Az óvodaigazgató tervező munkája

Az igazgató tervező munkájának kiterjedési köre:

- *pedagógiai-szakmai munka,*
- *tanügy-igazgatási munka,*
- *gazdálkodási és műszaki feladatok,*
- *egyéb szervezési feladatok.*

- *élményszerzési lehetőség megteremtése (játékok, körjátékok, énekek, mesék, mondókák, szólások, mondások megismertetése),*
- *kellő motiváltság a készülődésre.*

A családi ünnepek esetében elengedhetetlen, hogy tiszteletben tartsuk a család elsődlegességét, (pl. Mikuláskor, karácsonykor, húsvétkor csak az előkészület, a ráhangolódás segítése az óvoda feladata), és az ünnep napját (egy-egy ünnep akkor kerüljön megünneplésre, amikor az ideje van).

5.9.1. Óvodai szinten

Hagyományok, jeles napok, ünnepek, rendezvények

- új gyerekek fogadása, köszöntése az udvaron,
- egész napos kirándulások,
- Mikulás (délelőtt szülők nélkül),
- *ünnepekhez kapcsolódó játszó és munkadélutánok a szülőkkel,*
- karácsonyi előkészületek,
- *nagycsoportosok Betlehemes játéka,*
- *közös éneklés a szülőkkel,*
- farsangi szokások (Kiszebáb égetéssel),
- *húsvéti tojásfestés szülőkkel együtt – munkadélután keretében,*
- *költészet napja – könyvcseréberével (szülőkkel),*
- *kertrendezés a szülőkkel,*
- *ovizáró kerti ünnep.*

Zöld jeles napok:

- Állatok világnapja 10. 04.
- Víz világnapja 03. 22.
- Föld napja 04. 22.
- Madarak és fák napja 06. 10.

5.9.2. Csoport szinten

- *új gyerekek befogadása, játszó délelőtti szervezése,*
- *születésnapok megünneplése, (HACCP szabályainak megtartása mellett),*
- *anyák napja, közös program a szülőkkel,*
- *az óvodapedagógusok által kiválasztott, a fejlődést elősegítő tevékenységek körét bővítő helyi és óvodai adottságokhoz, lehetőségekhez alkalmazkodó egyéb világnapok, néphagyományok, időjárásjósló napok, pl.:*

Őszi ünnepkörhöz kapcsolódó ajánlott jeles napok:

<i>Mihály napja</i>	<i>09. 29.</i>
<i>Teréz napja,</i>	<i>10. 15.</i>
<i>Gál napja</i>	<i>10. 16.</i>
<i>Márton napja</i>	<i>11. 11.</i>
<i>Katalin nap,</i>	<i>11. 25.</i>

- természetes legyen gyermekeink, a dolgozók és a szülők körében a másság elfogadása,
- a gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek érvényesítése.

Gyermekvédelemnél legfontosabb feladatunk

- ✓ a prevenció:
 - a családot, gyermeket megillető kedvezményekhez való hozzájutás segítése,
 - a gyermek és szülői jogok érvényesítése,
 - szükség esetén szakemberek bevonása, együttműködés a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival,
- ✓ a feltárás:
 - problémák korai felismerése,
 - okok keresése,
 - a gyermekek veszélyeztetettségének és hátrányos helyzetének megkülönböztetése,
- ✓ megszüntetés:
 - felzárkóztatás megszervezése,
 - induló hátrányok csökkentése (egészségvédő, mentálhigiénés),
 - szülők segítése a szülői szerep eredményesebb betöltéséhez,
 - a gyermekek szociális helyzetének lehetőség szerinti javítása,
 - segítő szakemberek igénybe vétele a problémák típusának megfelelően,
 - konkrét esetekben együttműködés a segítőkkal, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival.

A gyermekvédelmi felelős feladata:

- minden évben gyermekvédelmi munkatervet készít, mely tartalmazza:
 - az óvoda összlétszámát,
 - veszélyeztetettek számát, (és jelzi a gyermekvédelmi szolgálatnak),
 - hátrányos helyzetűek számát,
 - halmozottan hátrányos helyzetűek számát,
 - a három vagy több gyermekes családok számát,
 - gyermekvédelmi támogatásban részesülők számát,
 - a fogyatékos gyermekek számát,
 - csonka családban nevelkedők számát (elvált vagy egyedül álló),
 - nevelési hiányosságok között élő gyermekeket,
 - erkölcstelen családi környezetben élő gyermekeket,
 - italozó, bűnöző életmódot folytató családban élő gyermekeket,
 - rossz lakásviszonyok között élőket,
 - egészségügyi okok miatt hátrányos helyzetű gyermekeket,
 - anyagi okok miatt kedvezőtlen körülmények között élő gyermekeket,
 - megromlott családi kapcsolatokat, azok számát,
 - bántalmazás vagy súlyos veszélyeztetés esetén hatósági eljárást kezdeményez,
- kapcsolatot tart a család- és gyermekjóléti szolgálattal,
- segítséget nyújt az óvodapedagógusoknak,
- szülők tájékoztatása a lehetséges támogatásokról,
- figyelemmel kíséri a törvényi változásokat, rendeleteket.

Óvodánk - alapító okiratában foglaltak szerint - ellátja az olyan ép értelmű sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését, aki szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- beszéd fogyatékos gyermek,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermek,
- autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek.

Az óvoda - logopédiai foglalkozások keretében - biztosítja a dyslexia prevenciót (megkésett beszéd, beszédészlelés zavara), valamint ellátja az enyhe pszichés fejlődési zavarral küzdő (enyhe tanulás, figyelem – vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő) gyermekeket.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztéséhez szükséges személyi feltételeket biztosítani kell.

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése, fejlesztése

Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése

Sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Ők a fejlettségükből eredő hátrányok ellensúlyozása céljából a többi gyermekkel együtt, azonos óvodai csoportban vesznek részt a tevékenységekben oly módon, hogy az érintett gyermekeknek a többi gyermekhez viszonyított aránya nem haladhatja meg a jogszabályban meghatározott mértéket (1 fő/csoport).

A sajátos nevelési igényű gyermekek befogadásakor biztosítjuk a személyi és tárgyi feltételeket.

Személyi feltételek

- utazó gyógypedagógus és logopédus az alábbi intézményekből:
Fekete István Általános Iskola,
Pedagógiai Szakszolgálat,
- elfogadó nevelőtestület és alkalmazotti közösség.

Az önként vállalt legfontosabb feltétele, hogy az óvodapedagógus tudja mit vállal, mit kell tennie. Befogadásakor ismernie kell a gyermekekre vonatkozó diagnózist. Tudnia kell, hogy a gyermek mennyire képes az életkorának megfelelő önellátásra.

Együttműködési lehetőségek

A gyógypedagógus, logopédus elemző vizsgálatot végez, fejlesztési tervet készít, meghatározza a gyermek szükségleteinek szempontjából legszükségesebb feladatokat az óvodai élet mindennapi tevékenységeihez, melyek útmutatást adnak az óvodapedagógus számára.

Az óvodapedagógus miután megismerte a gyermek képességeit, tájékoztatja a segítő szakembert az óvodai élet szempontjából felmerülő és előfordulható problémákról.

Óvodások esetében csak arra irányuló hajlamról, tehetségigéretekről beszélhetünk, ami ebben az életkorban mozgásos, zenei, matematikai, vizuális, nyelvi képességek, kapcsán állapítható meg.

Lehetséges, hogy egy gyermek egyes területeken kiemelkedő képességekkel bír, pl. jó kommunikációs készséggel, vagy kiváló zenei képességekkel, memóriával, de azt is tapasztalhatjuk, hogy ugyanaz a kisgyerek más területen, pl. pszicho-motoros fejlődésben hátrányokkal küzd.

Az óvodapedagógus feladata:

- a tehetségigéreteket felismerése,
- a többi gyermekkel együtt kisebb csoportban, és egyéni módon történő gondozásuk, fejlesztésük.

A tehetséges kisgyerekek korai jellemzői:

- meglepő pontosságú, illetve részletességű hosszú- és rövidtávú memória,
- egy dologgal kapcsolatosan az átlagnál sokkal hosszabb ideig tartó figyelemkoncentráció,
- gyorsan kialakuló, változatos és gazdag szókincs,
- fejlett képzelőerő, amely megnyilvánulhat korai szerepjátékokban,
- korai figuratív rajzolás, alkotó tevékenység,
- valóság és fikció korai megkülönböztetése,
- humorérzék,
- magánál idősebb társakkal játszik szívesebben (vagy pedig a sokkal fiatalabbakkal, akiket irányíthat),
- absztrakt gondolkodás, amely ebben az életkorban főleg a nyelvi készségekben érhető tetten,
- egyre több betűt felismer, esetleg olvasni is megtanul még négyéves kora előtt,
- matematikai készségek egyértelmű megjelenése (háromévesen 50-es számkörben összead, kivon),
- saját személyéről való tudatosság és önreflexió korai megjelenése,
- szenvedélyes érdeklődés a külvilág, az emberek, a tárgyak, természeti jelenségek, zene, gépek működése, stb. irányában,
- fejlett koordináció és finommotoros mozgás.

Óvodánkban a tehetségfejlesztés az állandó, vagy ideiglenesen kialakított műhelyek differenciált tevékenységeinek biztosításával történik. Az érzelmi biztonságot nyújtó, támogató környezet, a tevékenységközpontú, sikerorientált felfedező ismeretszerzés, a szabad tevékenységválasztás, a műhelyekben felkínált anyagok és eszközök változatossága, a döntés lehetősége, a játékoság, a nyitottság, az egyéni fejlődési ütemben történő haladás, a szabad önkifejezés lehetősége, a kísérletező tapogatózás, a tévedések és hibázások következményeinek megtapasztalása, az egyéni megoldások pozitív értékelése, valamint az óvodapedagógus személyisége segít a gyermek személyiségének kibontakoztatásában.

A tehetség gondozó műhelyben tevékenykedő gyermekek munkáiból kialakításra kerül egy galéria, Tehetség utca, és Tehetség köz néven, mely az óvoda lépcsőházában megtekinthető.

OM.: 034488

Barkácsolás eszközei	ragasztó, gravírozó, korongozó, formalyukasztók, kreppelők, papírvágók,
Udvari mozgásos játék eszközök	mozgásfejlesztő mászókak, várak, egyensúlyozó híd, hinta, csúszda, különféle labdák, kosárpalánk, focikapu, egyensúlyozó tölcser,
Udvari-, kerti- gyermek szerszámok	seprű, lapát, hólapát, gereblye, kapa, ásó,
Anyanyelvi és kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	bábok, kártyák, képek, társas játékok, képoltasáshoz képek, könyvek, leporellók,
Értelmi képességeket: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodási műveleteket fejlesztő eszközök	érzékelőjátékok, sakk, logico, ravensburger játékok, memória játékok, <i>táblás játékok</i> ,
Ábrázoló tevékenységek: rajzolás, festés, mintázás, építés, képalkotás, kézimunka eszközei	színes ceruzák, ecsetek (különböző méretűek), olló, cikk-cakk olló, formalyukasztó, különböző papírok, (rajzlapok, csomagolópapírok, hullámkarton, színes karton, gyűrt papír, origami), gyapjú, parafa, szizál, madzag, rafia, méhviasz, csempe, tempera, üvegfesték, fonalak, körmöske, szövőkeret, filcanyag, fagolyó, különféle gyöngyök stb.
A környezet tevékeny megismerését elősegítő eszközök, anyagok	földgömb, térképek, akvárium, florárium, terrárium, mikroszkóp, nagyítók, petri csésze, csíráztató, kémcsövek, lepkeháló, tudományos könyvek, természeti könyvek, cserepek,
Munka jellegű tevékenységek eszközei	robotgép, bot mixer, habverő, elektromos sütő, palacsintasütő, aszalógép, gyümölcscentrifuga, vágódeszka, gyümölcsöstál, különböző tepsik, különböző méretű, formájú szaggató,
Ének-zene, énekes játékok eszközei, hangszerek	köcsögduda, furulya, elektromos zongora, marimba, Orff hangszerek, dob, cserépdob, csengősor, agogo, kétnyelű fadob, fa dob, csörgődob, ritmusfa, cabasa, xilofon,

Zugliget Óvoda 1125 Budapest, Zalai út 2.

OM.: 034488

Érvényességi rendelkezések

Az óvoda nevelési program érvényességi ideje:

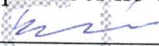
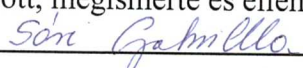
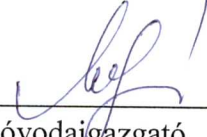
2023. szeptember 01-től határozatlan ideig

Felülvizsgálata:

évenként, ill. jogszabályi változásoknak megfelelően

Módosításának lehetséges indokai:

- nevelőtestület és a közalkalmazotti tanács,
- a program gyakorlati megvalósításának folyamatos elemzéséből, értékeléséből adódó korrekciók,
- jogszabályi változások.

Legitimációs és érvényességi záradék-nyilatkozatok
Intézmény OM azonosítója: 034488
VÉLEMÉNYEZŐK
A Szülői Közösség, a Zugliget Óvoda Pedagógia Programjáról – „Hétköznapi Varázslatok” címmel - tájékoztatást kapott, megismerte és ellenvetést nem fogalmazott meg. Kelt: Budapest Hegyvidék, 2023. szeptember hó 11. napján
A Szülői Közösség elnöke
A Közalkalmazotti Tanács, a Zugliget Óvoda Pedagógiai Programjáról – „Hétköznapi Varázslatok” címmel - tájékoztatást kapott, megismerte és ellenvetést nem fogalmazott meg. Kelt: Budapest Hegyvidék, 2023.09.11.
Közalkalmazotti tanács elnöke
A Zugliget Óvoda nevelőtestülete részt vett a Pedagógiai Program – „Hétköznapi Varázslatok” címmel - megalkotásában, az alkalmazotti közösség a Pedagógiai Programról tájékoztatást kapott, megismerte és ellenvetést nem fogalmazott meg. Nevelőtestület nevében:
Alkalmazotti közösség nevében:
Kelt: Budapest Hegyvidék, 2023.09.11.
  óvodavezető
Az intézmény felelős igazgatójaként nyilatkozom, hogy a Zugliget Óvoda működését meghatározó Pedagógiai Program rendelkezéseinek érvénybelépése a fenntartóra vonatkozóan az elfogadott éves költségvetésen túl, többletköltséget nem igényel.

Kelt: Budapest Hegyvidék, 2023.09.11.

Ph. _____

A Zugliget Óvoda Pedagógiai Programja

Érvényes: a fenntartói jóváhagyást követően, visszavonásig.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy, ha módosítását kezdeményezi az intézmény nevelőtestülete, a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az óvodaigazgatókhoz kell beterjeszteni.

A Pedagógiai Program módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival

Dokumentum jellege: Nyilvános

Megtalálható:

Az óvoda honlapján és az óvodaigazgatói irodában

Hatályos: a fenntartói jóváhagyást követően

Verziószám: 1/2023

Iktatószám: K/ 316/2023

Zugliget Óvoda

Zugliget Óvoda 1125 Budapest, Zalai út 2.
OM.: 034488

FENNTARTÓI JÓVÁHAGYÁS

A Zugligeti Óvoda „Hétköznapi Varázslatok” Pedagógiai Programját jóváhagyásra a fenntartó Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzatnak megküldte.

A Zugligeti Óvoda Pedagógiai Programját a fenntartó a 130/2023. (X. 5.) számú határozatával jóváhagyta.

Kelt: Budapest Hegyvidék, 2023. október 5.

Ph. 2th

Fenntartó